

RESUMEN DE LA TESINA

1. PRESENTACIÓ DE LA TESINA

La següent tesina s'emmarca dins el Màster de Sistemes d'Informació Geogràfica (SIG) de la Fundació Politècnica de Catalunya 2003-2005. L'objectiu és analitzar, mitjançant les tecnologies SIG, el turisme a la comarca del Priorat.

La comarca

El Priorat és una de les 41 comarques en què es divideix el territori de Catalunya. D'escassa població i de segell agrícola (principalment vinya i oli) encara conserva un cert caràcter bucòlic que serveix a la vegada de reclam turístic.

La comarca s'estén al llarg dels rius Siurana i Montsant, entre les muntanyes de Prades al nord-est i la serra de Llaberia al sud. Actualment la formen 23 municipis arran de les modificacions portades a terme el 17-01-1990 en què el municipi d'Arbolí passava al Baix Camp. La superfície de la comarca és de 496,2 km² amb una població de 9.119 persones, és a dir 18,4 habitants per km² (la població a principis de segle era de 23.150 habitants).

Es sol dividir la comarca en 4 subzones:

- Priorat geològic: Inclou els municipis de Bellmunt del Priorat, Gratallops, el Lloar, la Morera de Montsant –amb Scala Dei-, Poboleda, Porrera, Torroja del Priorat, la Vilella Alta i la Vilella Baixa. La superfície total és de 147,9 km² (29% de la comarca) amb una població a l'any 2003 de 2.061 habitants (22% de la comarca).
- Baix Priorat: Capçanes, Falset, la Figuera, els Guiamets, Marçà, el Masroig, el Molar, Pradell de la Teixeta i la Torre de Fontaubella. La superfície total és de 167,9 km² (33,8% de la comarca) amb una població a l'any 2003 de 5.191 habitants (55,6% de la comarca).
- Baronia de Cabacés: Cabacés, la Bisbal de Falset i Margalef. La superfície total és de 79,9 km² (16% de la comarca) amb una població a l'any 2003 de 719 habitants (7,7% de la comarca).
- Zona de Cornudella de Montsant: Cornudella de Montsant –amb Siurana i Albarca- i Ulldemolins, a l'est del Montsant. La superfície total és de 100,6 km² (20,26% de la comarca) amb una població a l'any 2003 de 1.364 habitants (14,8% de la comarca).

La millora de la qualitat del vi i l'augment del turisme rural, junt amb la millora de les comunicacions, fan de la comarca un indret potencial pel creixement del turisme. Aquest fet és ben palpable en l'ambient. Després de molts anys de retrocés, tant econòmic com poblacional,

s'han obert unes esclatxes de desenvolupament que donen esperances a que la comarca pugui mantenir un creixement estable i que no perdi més població.

Els SIG

El National Center for Geographic Information and Analysis (NCGIA) dels Estats Units defineix un SIG com un "sistema format per hardware, software i procediments per capturar, tractar, manipular, analitzar, modelitzar i representar dades georeferenciades, amb l'objectiu de resoldre problemes de gestió i de planificació"¹.

El desenvolupament de les eines SIG ha facilitat l'estudi del territori, ja que ha permès tractar dades procedents de diferents àmbits i diversos formats amb agilitat i rigor, però sobretot amb menor temps:

Primer, permeten la creació, visualització i relació d'informació, independentment de la procedència, el format i el tamany d'aquesta. A la tesina s'empren dades (tant alfanumèriques com gràfiques) en format shape o mmz, entre d'altres, que s'interelacionaran entre elles mitjançant uns camps comuns o una sèrie de paràmetres.

Segon, l'ús de les eines que incorporen permeten un anàlisi més detallat, acurat, específic del territori. Amb un ordinador d'ús domèstic es poden processar milers d'operacions per segon, càlculs que fets de forma manual hi estaríem hores. La simplicitat en l'estructuració i emmagatzematge de les dades permet que els processos siguin ràpids de realitzar. Càlculs de proximitat entre elements o de superfície s'empren en l'anàlisi del turisme al Priorat.

Aquests dos punts resumeixen perquè els SIG han tingut aquesta expansió tant gran en els últims anys, utilitzant-los persones en àmbits laborals tant diferents com un geògraf, un economista o un historiador.

Motivacions de la tesina

El principal motiu per l'elecció de la tesina ha estat la poca informació existent i els escassos treballs desenvolupats; els que vivim al Barcelonès ens costa veure més enllà de Collserola i dels deltes (Llobregat i Besòs), caiem en el parany de pensar que la nostra realitat quotidiana és la única, quan en realitat hi ha diferents Catalunyaes, moltes d'elles encara per descobrir i estudiar.

El turisme

¹ NCGIA (1990): *NCGIA Core Curriculum*. Santa Barbara. University of California

Existeix el turisme a la comarca? Segueix alguna pauta la distribució de la infraestructura turística? Quins municipis tenen un poder d'atracció més gran? Són preguntes que s'intentaran respondre a la tesina a partir d'un procés d'estudi de la comarca, de la història, de l'economia..., trets que ens ajudaran a entendre el Priorat i la seva relació amb el turisme. Per fer-ho també realitzarem un índex de potencialitat turística dels municipis de la comarca a partir d'uns factors que més endavant comentarem.

El resultat

El resultat final del projecte serà l'indicat si s'aconsegueix respondre a les preguntes anteriors, si es mostra quina és la realitat actual de la comarca i si queden reflectides les directrius del que podria ser un dels elements del creixement econòmic del Priorat.